POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

– EVŽEN BOČEK –

DRUHÉ MĚSTO

POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

– EVŽEN BOČEK –

POSLEDNÍ ARISTOKRATKA

– EVŽEN BOČEK –

DRUHÉ MĚSTO / BRNO 2012

© Evžen Boček, 2012
© Druhé město – Martin Reiner, 2012

ISBN 978-80-7227-320-1

Situace a postavy v knize jsou vymyšlené.
Až na knížete Schwarzenberga, pochopitelně.

Jmenuji se Marie Kostková z Kostky. V rodové historii jsem v pořadí třetí.

Marii I. pochovali v roce 1450 do rodinné hrobky, aniž se přesvědčili, že je dostatečně mrtvá. Když o pár let později hrobku otevřeli, seděla na schodech. Od té doby jsme pohřbíváni v zatlučených rakvích.

Zatlučená je i rakev Marie II., která při jednom z pokusů o výrobu kamene mudrců vynalezla zřejmě dynamit. Do rakve zatloukli pouze část jejího šatníku a paruku, protože tělo zmizelo spolu s věží, kde měla laboratoř.

Obě jsou naše strašidla. Ani jedna se nedožila dvaceti.

Když nepočítám desítky levobočků, jež během svého misijního působení v rovníkové Africe zplodil Karel Václav, jsem jediný příslušník rodu, narozený mimo evropský kontinent. Narodila jsem se v New Yorku. Byla jsem Američanka. Pro ostatní Američany jsem byla Mary Kostka.

Můj otec byl taky Američan. Chtěl být nenápadným učitelem literatury, kterým taky byl. Kolegové a studenti mu říkali Franku. Nikdo z nich neměl ani ponětí, že je český aristokrat. Nikdo z nich neměl určitě ponětí ani o tom, že existují nějaké Čechy.

Dnes jsme pochopitelně oba Češi. Můj otec je František Antonín Kostka z Kostky, ochránce Božího hrobu, člen řádu maltézských rytířů a patron kostela Nanebevzetí Panny Marie v Kostce.

Přestože používání šlechtických titulů bylo v Čechách zakázáno už v roce 1918, všichni mu říkají pane hrabě. Franku mu říká jedině moje matka. Matka je pořád Američanka. Jmenuje se Vivien.

Kostka je naše rodové sídlo. Původně to byl hrad, který ve třináctém století postavil rytíř Mikuláš Kostka a nazval ho Kostka. Od té doby jsme Kostkové z Kostky.

Dva měsíce po dokončení dobyli Kostku rytíři z řádu německých rytířů. Potom už dobyl Kostku v podstatě každý, kdo šel zrovna kolem.

V osmnáctém století moji předkové Kostku přestavěli na barokní zámek. Z hradu se zachovaly jenom katakomby a hrobka.

O Kostku jsme pětkrát přišli a pětkrát jsme ji dostali zpátky. Poprvé nám ji zabavil řád německých rytířů. Podruhé husité. Potřetí Ferdinand II. Habsburský, který ji daroval řádu německých rytířů. Počtvrté nám Kostku zabavil Adolf Hitler, který ji daroval Heinrichu Himmlerovi, který ji daroval SS.

Popáté nám Kostku pochopitelně zabavili komunisté v roce 1948.

V roce 1996 jsme Kostku dostali popáté zpátky.

SEDM DNŮ DO ODLETU

Dnes jsem uslyšela zřejmě další české sprosté slovo. Je to *kurva*, otec ho vyslovil se spojkou *a*, takže to vypadalo takto: *A kurva*. Ve slovníku jsem si našla, že kurva je vulgární označení prostitutky. Výraz *a kurva* tam není, ale podle mého názoru se tak v češtině označuje překvapení, úlek nebo zděšení. Otec totiž právě telefonicky vyjednával letec-

kou přepravu našich zpopelněných příbuzných do Čech a po chvilce řekl: „*A kurva*.“ Potom položil sluchátko a řekl, že se z toho posere. Na to, že je aristokrat, mluví poslední dobou velmi sprostě. Když jsem ho na to upozornila, osopil se na mě, ať ho s tím napomínáním neseru. Je nervózní a podrážděný.

Na pohřbení v rodinné hrobce u nás čeká celkem dvanáct Kostků z Kostky, kteří zemřeli v exilu — urny s jejich popelem zabírají skoro polovinu knihovny. S výjimkou psychopatů a masových vrahů jsme nejspíš jediní Američané, kteří mají v bytě kolumbárium.

Pokud je nedopravíme do Čech, jejich duše nebudou mít klid, a otec si dokonce myslí, že by nás mohli chodit strašit nebo se nám nějak mstít. Na strašidla nevěřím, ale pokud si přáli být pohřbeni v Čechách a vydrželi takovou dobu čekat u nás v knihovně, tak je do staré vlasti musíme dostat stůj co stůj. Po dnešku se ovšem zdá, že by nás to mohlo zruinovat. Ze záhadných důvodů je přeprava nebožtíka, byť zpopelněného, dražší než letenka živého pasažéra.

Když se otec trochu uklidnil, zavolal znovu na letiště a pokusil se usmlouvat alespoň množstevní slevu. Slečna z letecké společnosti zřejmě usoudila, že má co do činění s nějakým bláznem, a vyhrožovala, že zavolá policii. Otec se znovu rozčílil a křičel, že za ty peníze si může pronajmout raketoplán.

Slečna řekla, ať si zavolá na mys Canaveral, a položila sluchátko.

Matka navrhla poslat popel v krabici od desetikilového prášku na praní. Přišlo mi to jako docela dobrý nápad, ale otec to zamítl. Nemůžeme prý všechny Kostky sesypat dohromady. Jednak se někteří vyloženě nesnášeli, jednak by

se kufr s pracím práškem mohl ztratit. Barona Solnického prý poslali v plechovce od proteinů pro kulturisty, kufr s plechovkou se ztratil a dodnes se neví, kde je mu konec. Představa, jak s našimi předky někdo pere v pračce montérky, je děsivá. To by nás chodili strašit určitě.

Nakonec otec s matkou vymysleli, že je dají každého zvlášť do pytlíků od slaných oříšků, které si vezmeme s sebou na palubu v příručních zavazadlech. Vůbec se mi to nezamlouvá.

ŠEST DNŮ DO ODLETU

Balíme věci a jíme u toho slané oříšky. Snědla jsem určitě aspoň půl kila.

Nasypala jsem i Carevně. Sežrala plnou misku a pak se pozvracela na koberec. Naštěstí už je prodaný.

Carevna je naše kočka, kterou nám před třemi lety vnutila naše sousedka Nina Alexandrovna, když jí našli nádor na mozku (Nině Alexandrovně, ne Carevně). Operaci přežila, ale Carevna nám zůstala, protože Nina Alexandrovna se odstěhovala do Texasu ke své dceři, která je alergická na kočičí chlupy. Carevna je stará a nemusela by přežít cestu letadlem, takže přemlouváme babičku, aby si ji vzala k sobě. Ještě se nerozhodla.

Otec nařídil matce, aby mluvila už jenom česky. Když se jí ptal, kde je ten velký hnědý kufr, odpověděla: „Neumím." Na to, že ji otec učí skoro tři roky, je její čeština žalostná. Dlužno dodat, že otec je jako učitel jazyka nemožný. Je strašně vznětlivý, neustále matku peskuje, takže jejich hodiny většinou končí hádkou a někdy i matčiným pláčem. Očekávám, že matka bude mít problémy.

Je mi těžko.
Myslím, že slaných oříšků se do smrti nedotknu.

PĚT DNŮ DO ODLETU

Odpoledne se s námi přišla rozloučit babička a teta Jess. Pochopitelně se zase opily do plačtivé nálady. Pořád dokola nás ujišťovaly svojí láskou a slibovaly, že nás přijedou brzy navštívit. Otec celou dobu sledoval televizi s vypnutým zvukem, pil pivo a jedl oříšky. Byl skleslý.

Matka se bohužel zmínila o problému s přepravou popela a teta Jess přišla na to, že zná někoho, kdo zná vizážistu od Cher, která má zítra koncert v Madison Square Garden a pak letí na turné do Evropy. Okamžitě tomu člověku zavolala a domluvila si s ním na zítřek schůzku, na které ho míní přesvědčit, aby nám ten vizážista vzal urny do soukromého tryskáče. Otec dělal, že neslyší. Když ale odešel do kuchyně pro další pivo, slyšela jsem, jak říká: „Já se z toho poseru, Cher nám bude dělat funebráka."

Babička svolila, že si vezme Carevnu do opatrování, ale museli jsme jí dát tři sta dolarů na žrádlo (pro Carevnu).

Když nastupovala do taxíku, klec s Carevnou jí spadla na zem a dvakrát se překulila.

ČTYŘI DNY DO ODLETU

V sedm hodin ráno přišla babička a přinesla Carevnu. Byla rozčilená. Carevna jí během noci rozsápala křeslo, záclony, kožený kabát a paruku. Taky dost zvracela (Carevna, ne babička). Po babiččině odchodu jsme si všimli, že Carevna

trhaně dýchá a kulhá na pravou přední nohu. Matka s ní odešla k veterináři. Otec to pokládá za znamení, že máme vzít Carevnu s sebou do Čech. Poslední dobou pokládá otec za znamení skoro všechno.

Carevnu mám ale docela ráda, a pokud přežije cestu letadlem, na Kostce jí bude určitě lépe než u babičky.

Otec zavolal na letiště. Tam mu řekli, že naše letadlo bude převážet do pražské zoo skupinu dikobrazů a přítomnost kočky v zavazadlovém prostoru by je znervózňovala. Nabídli mu, že ji dají na linku do Frankfurtu nad Mohanem nebo do dalšího letadla, které letí do Prahy následující den. Frankfurt je ale od Prahy strašně daleko (až v Německu) a další noc u babičky by Carevna nejspíš nepřežila.

Otec vymyslel, že Carevně dáme prášky na spaní a pronesem ji v tašce spolu s kožešinovou čepicí z mývala, kterou dostal jako dárek na rozloučenou od jednoho kolegy, který si myslí, že v Čechách je tundra.

Vyhrabali jsme čepici z hromady svršků určených pro Armádu spásy.

Matka se vrátila bez Carevny. Veterinář prohlásil, že musela „inkasovat parádní nákop" (Carevna, ne matka), a chtěl nás udat za týrání zvířat. Carevnu si nechal na pozorování do zítřka.

Matka spoléhá na to, že by nám Cher mohla vzít i Carevnu.

Matka nás na zítřek objednala všechny k zubaři. Jedna její kamarádka totiž někde četla, že zubaři ve východní Evropě nepoužívají anestezii. Otec sice prohlásil, že je to nesmysl, ale v noci jsem ho slyšela, jak telefonuje na české velvyslanectví do Washingtonu, aby zjistil, jak to je.

Těch tři sta dolarů na žrádlo nám babička nevrátila.

TŘI DNY DO ODLETU

Dopoledne jsme byli u zubaře. Přestože chrupy máme v pořádku, matka vymámila v ordinaci deset ampulí novokainu.

Teta Jess nám zavolala, že ten vizážista už nedělá pro Cher, ale pro Rolling Stones a ti jsou teď na turné v Jižní Americe.

Carevna je doma. Kulhá, ale nezvrací a dýchá skoro pravidelně. Do mývalí čepice se vejde. Jsme na ni milí, protože máme výčitky svědomí, že jsme ji chtěli nechat u babičky.

Vypláchli jsme dvanáct pytlíků od slaných oříšků a dali je sušit.

Zítra do nich nasypeme příbuzné.

DVA DNY DO ODLETU

Hned ráno se rodiče odešli loučit se známými. Zůstala jsem doma s Carevnou. Za chvilku bude půlnoc a ještě se nevrátili. Doufám, že je nezabili.

Dopoledne volal doktor Benda z Prahy. Doktor Benda je pražský advokát, který pro nás vyřizuje převod rodového majetku. Je to jediný Čech, s nímž jsem kdy mluvila. Tvrdí, že moje čeština je dokonalá. Myslím, že není, ale potěšilo mě to.

Doktor Benda mi oznámil, že smlouva o vrácení Kostky je připravena a čeká jen na otcův podpis. Řekla jsem mu, kdy přiletíme do Prahy. Slíbil, že nás bude čekat na letišti a objedná hotel. Zeptal se, jestli se už těším. Odpověděla jsem ano, ale nemluvila jsem pravdu. Vlastně se docela

bojím. Co se ode mě očekává? Jak se mám chovat? Co znamená být aristokratka? Nevím.

Otec taky neví, takže se taky docela bojí. Jediný, kdo se nebojí, je matka. Žádné pochyby si nepřipouští. Měla by. V češtině tápe a svoje znalosti o aristokracii čerpá pouze z životopisů princezny Diany. Je optimistka (matka — princezna Diana nejspíš ne).

Na závěr našeho rozhovoru jsem se Bendy zeptala, jestli čeští zubaři používají anestezii. Ta otázka ho zaskočila, protože už nebyl sedm let u zubaře.

Za půl hodiny volal znovu, aby mi řekl, že teď se anestezie používá docela běžně, ale za komunistů byla na příděl a ještě jen pro členy komunistické strany.

Těžko si představit, co musel zažít nestraník při trhání osmiček.

Doktor Benda mně pak ještě řekl, že české zdravotnictví je na vysoké úrovni a že se nemusíme ničeho obávat. Kéž je to pravda! Už kvůli matce, která přímo v Pentagonu zjišťovala, jestli nás v případě nutnosti ošetří na některé americké vojenské základně v Evropě.

Odpoledne jsem si četla životopis lady Diany. Vydržela jsem to skoro hodinu. Pak jsem sypala příbuzné z uren do pytlíků od oříšků. Prastrýc Leopold se vešel jen taktak. Neumím si to vysvětlit, protože na fotkách vypadá jak trpaslík.

Dvě hodiny v noci

Rodiče se vrátili asi před půlhodinou. Matka se zavřela na záchod a vydává zvuky, při nichž mi v žilách stydne krev. Otec sedí v kuchyni a pořád dokola vykřikuje: „Jsem povolán k práci na dědičné hroudě… Já se z toho asi fakt poseru.“ Kdykoliv to vykřikne, Carevna naježí srst a zasyčí. Už to vykřikl jedenadvacetkrát. Moje rozhodnutí nepít nikdy alkohol je zřejmě nezvratné.

DEN DO ODLETU

Dopoledne přišel realitní agent se zájemcem o byt. Prohlédli si ho, ale mnohem víc je zaujali rodiče. Seděli v kuchyni s nepřítomnými pohledy a pili pivo. Vůbec nepromluvili. Vypadali jak dva přízraky. Zájemce od nich nemohl odtrhnout oči.

Při odchodu mně realitní agent dal dvacet dolarů. Otec s matkou si odešli lehnout a spali až do večera. Já jsem si četla životopis princezny Diany.

Jsem nervózní.

DEN D

Carevna dostala prášek na spaní a usnula právě ve chvíli, kdy konala velkou potřebu. Snad ji stihla dokončit. Leží v otcově tašce zamaskovaná mývalí čepicí a já každou chvíli zkouším, jestli jí tluče srdce. Tluče, ale zdá se mi, že dost slabě. Opravdu se to nemohlo řešit jinak?

Otec stojí u okna a vyhlíží taxík. Matka listuje v životopise princezny Diany a dělá si výpisky. Těžko říct, co se jí přitom honí hlavou. Před chvílí se mě ptala, jestli má Česká republika vojenské námořnictvo.

Otec hlásí příjezd taxíku. Je bledý a chvěje se (otec — ne taxík).

Sedm hodin večer

Carevna svoji potřebu nedokončila v bytě, ale v taxíku cestou na letiště.

Nejdřív se z tašky na otcově klíně ozval krajně znepokojivý zvuk — asi jako když se trhá prostěradlo. Otec zrudl a provinile se usmál. Matka mě chytla za ruku.

Taxikář pustil rádio. Vzápětí auto naplnil omračující zápach.

Taxikář zneklidněl a na čele mu vyrazil pot. Matka podala otci svůj parfém a ten jej za hudebního doprovodu *Mostu přes rozbouřené vody* od Simona a Garfunkela, sledován teď už zcela vyděšeným taxikářem, nalil do tašky. Zbytek cesty jsme navzdory mrazu absolvovali s hlavami vystrčenými z okének. Ohlíželo se po nás dost lidí.

Po příjezdu na letiště jsem taxikáři dala dvacet dolarů od realitního agenta. Měl ledovou ruku.

Otec prohlásil, že nenávidí tvory, kteří se neumí ovládat. Byl rozčilený a chtěl tašku s Carevnou hodit do odpadkového koše. Matka protestovala, ale vcelku chabě. Vlastně jenom řekla, že by nás mohl někdo vidět. Nakonec jsem to byla pochopitelně já, kdo se sebezapřením Carevnu a mývalí čepici vysprchoval a osušil na toaletách. Vytřeštěné oči skupiny muslimek v černých nikábech, jež mě pozorovaly, když jsem bezvládnou Carevnu držela pod sušákem, mně zřejmě z paměti hned tak nevymizí. Mám podezření, že měly za to, že přihlíží nějakému čarodějnickému úkonu.

Otcův příkaz být nenápadní vzal vůbec velice rychle za své. Jednak jsme smrděli. Výsledkem matčiny snahy přerazit odér kočičí nehody plošným nástřikem několika druhů voňavek na naše oblečení byla vůně leptající sliznice.

Jednak jsme v důsledku jízdy s otevřenými okénky vypadali, jako bychom přijeli ne autem, ale psím spřežením. Tváře ošlehané větrem, promodralé rty, slzící oči a pozoruhodné účesy.

Především jsme ale byli viditelně nervózní z kontrabandu v našich palubních zavazadlech. Ještě ve frontě na odbavení jsem se pokusila přemluvit otce, aby příbuzné a Ca-

revnu poslal legální cestou. Odmítl to s tím, že nepřijede do staré vlasti s holým zadkem. Pak dodal, ať se ničeho nebojím. Bála jsem se. Pohled na matku zuřivě si okusující nehty mě utvrzoval v přesvědčení, že to nedopadne dobře. Nedopadlo. Už když jsme se blížili k přepážce, všimla jsem si, že nás podezíravě pozoruje obrovitá Afroameričanka v uniformě. Jednou rukou jsem křečovitě svírala tašku se svým přídělem zpopelněných předků a v druhé jsem držela otevřený pytlík arašídů, ačkoliv se mi zvedal žaludek, jen jsem se na něj podívala. To byl matčin nápad. Měli jsme vypadat jako někdo, kdo bez slaných oříšků nedá ani ránu. Kontrolující úředník nasál otcův pach a sjel ho pohledem mimořádně opovržlivým. Nicméně do tašky s Carevnou nesáhl a otcův kufřík se slanými oříšky ho zřejmě utvrdil v přesvědčení, že má před sebou neškodného podivína. To otec podpořil ještě tím, že si do úst nasypal plnou hrst oříšků a se spikleneckým mrknutím před něj nastrčil sáček. Úředník mávl rukou, aby šel. V té chvíli ale bohužel zasáhla ona Afroameričanka. Přiskočila k otci, vytrhla mu tašku, zašátrala v ní a vytáhla Carevnu za ocas. Sama zřejmě šokovaná svým úlovkem, zmohla se jen na větu: „Ach můj Bože, on veze chcíplou kočku." Ještě než omdlela, stačil jí otec pokropit uniformu zpola rozkousanými oříšky, které mu zaskočily. O pět minut později už stál s rukama za hlavou a policista mu přednášel jeho práva. O deset minut později už policista přednášel práva zatčených i mně s matkou — to když se zjistilo, že naše zavazadla obsahují jakýsi podivný prášek.

Otcovo zmatené vysvětlování naši situaci ještě více zkomplikovalo. Byli jsme obviněni z dvanáctinásobné vraždy s podezřením na kanibalismus. Přestože se nám podařilo přesvědčit FBI, že jsme naše příbuzné nezabili ani

nesnědli, strávila jsem skoro dvě hodiny pohovorem s psychiatrem, který se pokoušel zjistit, co jsme za sektu.

Teď sedím v dětském koutku před policejní stanicí na letišti JFK ve společnosti pětiletého pyromana, který podpálil informační stánek Lufthansy, a jeho apatické matky s potetovaným obličejem. Pyroman v jednom kuse plive na zem a říká mi zrůdo.

O něco později

Skoro půl hodiny jsem vydržela být aristokraticky přezíravá, ale když do mě začal kopat, dala jsem mu facku. Dost křičel. Matka mu řekla, aby držel klapačku, a vrazila mu druhou.

Plive pořád, ale zrůdo už mně neříká.

Otvírají se dveře a vychází otec s matkou. Vypadají zbědovaně.

Asi bych měla zavolat doktoru Bendovi, aby nás na pražském letišti nečekal.

LETÍME!

Po zaplacení pokuty za pokus o narušení letového provozu, nových letenek a přepravy Carevny a příbuzných nám zůstalo devadesát šest dolarů.

Pokud nás Benda nebude čekat na letišti a nepůjčí nám peníze, na Kostku asi pojedeme stopem.

Otec propadl trudnomyslnosti. Prohlásil, že je aktérem nejpotupnějšího návratu v rodové historii, a přestal mluvit. Vzal si prozac a usnul, ještě než jsme odstartovali. Má zaťaté pěsti a sténá. Matka spí taky dost neklidně. Občas sebou škubne. Právě jsme opustili vzdušný prostor Spojených států. Jsem velmi rozrušená a třese se mi ruka.

Přes uličku sedí tři mladé Češky. Mluví velmi rychle a používají slova, jejichž významem si nejsem tak docela jistá — zmrd, pizda či pyzda?, kokot a čuráčí hlava.

Ve Státech pracovaly jako au-pairs.

5. 12., PRAHA

Tak doktor Benda nás na letišti čekal. Je milý a nepřestal se usmívat ani potom, kdy ho otec požádal o peníze. Benda mu dal kreditní kartu s tím, že to „časem srovnáme". Později se mi otec svěřil, že mu při těch slovech naskočila husí kůže. Benda pro nás pracuje už tři roky a na honorářích jsme mu vyplatili devatenáct tisíc osm set dvacet tři dolarů. Přestože to byly naše veškeré úspory, Benda o nich vytrvale mluví jako o záloze.

Při jízdě do hotelu jsme viděli skupinky jakýchsi maškar. Benda nám vysvětlil, že jsou to Mikuláši, andělé a čerti, kteří nosí hodným dětem dárky a nehodné berou (čerti) do pekla. Je to český národní zvyk. Matka byla jako u vytržení a při spatření každé skupinky volala *šerti*. Chtěla, aby nás Benda zavezl do obchodu s kostýmy. Už beztoho podrážděný otec se jí jízlivě zeptal, jestli první kroky v Čechách míní dělat na kopytech.

Hotel, v němž nám doktor Benda rezervoval pokoje, byl vzhledem k naší finanční situaci nepřiměřeně luxusní, což ještě prohloubilo otcovu sklíčenost. Při jízdě výtahem prohlásil, že s takovou prožerem Kostku ještě dřív, než ji uvidíme. Nicméně poslíčkovi, který nám přinesl zavazadla, dal deset dolarů. Ten, potěšený spropitným, nám na oplátku řekl, že hotel patří Libyjcům, na něž se vztahuje embargo USA. V hale prý sedí chlápek z americké ambasády, ve

skutečnosti agent CIA, a zapisuje si Američany, kteří se ubytují. Musím přiznat, že mě ta informace zneklidnila. Otec mu dal ještě pět dolarů a on řekl, že agent je teď na večeři, takže nás neviděl, ale brzo se vrátí. Když jsem matce, která z jeho řeči zachytila jenom název CIA, přeložila naši novou komplikaci, dostala hysterický záchvat. Křičela, že ve Státech dostaneme určitě křeslo, a chtěla vylézt z osmého patra oknem. Museli jsme ji s otcem zavřít v koupelně. Zachránil nás Benda. Chtěl udělat matce radost a přivezl kompletní kostýmy Mikuláše, anděla i čerta. Když mu otec řekl, proč matka tak vyvádí, leknutím začal koktat. Ke všemu se ještě probrala Carevna. Zmateně pobíhala po pokoji a hlavou narážela do všeho, co jí stálo v cestě. Při pokusu o její odchyt nás postupně všechny tři poškrábala a pokousala. Uklidnila se teprve ve chvíli, kdy na ni doktor Benda hodil mikulášský ornát. Potom jsme museli přesvědčit matku, aby nás pustila do koupelny umýt si krev z rukou a v otcově případě i z ucha. Matka, naštěstí oblečená, seděla odevzdaně na záchodové míse a nijak se nepodivovala nad tím, že jsme vcelku dost zakrvácení. Zřejmě už se viděla v popravčí místnosti, jak nás připoutávají za vlastizradu k elektrickému křeslu. Doktor Benda, vyloženě zoufalý ze šlamastyky do níž nás dostal, naštěstí vymyslel plán našeho úniku. Měli jsme se obléknout do kostýmů, jež přivezl matce jako dárek, a projít přes recepci. On nás vzápětí odhlásí a vezme naše zavazadla. Byla jsem anděl, otec, který v rukavicích vytáhl zpod bílého hábitu stále prskající Carevnu a zavřel ji do přepravní klece, se stal Mikulášem a apatickou matku jsme navlékli do kožichu s ocasem a na hlavu jí dali rohatou masku s půlmetrovým červeným jazykem. Pro případ, že by nás někdo zastavil, nám Benda udělil pokyny, jak se máme chovat. Při té příležitosti jsem si

znovu bolestně uvědomila nedostatečnost matčiny češtiny. Její role měla spočívat v chrastění řetězem, což kupodivu ve své strnulosti zvládla, a v občasném hudrování.

I po několikaminutovém nácviku ovšem stále místo *hudry*, *hudry* říkala *hadry*, *hadry*. Benda nás vystrčil na chodbu. Po několika krocích jsme bohužel narazili na japonský manželský pár, který nás začal tahat ke svému pokoji a příšernou angličtinou žadonil, ať se ukážeme jejich dětem. Chtě nechtě jsme jim museli vyhovět, protože dělali velký hluk a z pokojů začali vykukovat lidé v pyžamech. Matka, která skrz masku téměř neviděla a netušila, co se děje, chrastila řetězem a volala hadry, hadry. Ukázalo se, že děti jsou tři agresivní spratci, kteří se na nás vrhli, sotva jsme vstoupili, a začali nás doslova drancovat. Jejich otec je podle všeho ještě japonsky povzbuzoval a všechno natáčel na kameru. Mně utrhli křídlo, matce jazyk a ocas a otci zlomili mikulášskou berlu. Nejmenší Japonec vyrval Carevně hrst chlupů. Po deseti minutách se nám podařilo je setřást a utéct na chodbu. Jejich matka mi dala dolar. Moje matka se pod maskou rozplakala. V hale nebyla ani noha. Na parkovišti jsme počkali na Bendu, který nás odvezl k sobě do bytu. Teprve tam jsme se odmaskovali.

6. 12.

V devět dopoledne mě probudilo zvonění a kopání do dveří. Otec s doktorem Bendou už byli pryč. Matka spala po všech těch útrapách jako zabitá. Rozespalá jsem šla otevřít. Před dveřmi stála udýchaná mladá žena. Než jsem stačila něco říct, tak zaječela: „Tak ty si ta jeho nová flundra?“ Řekla jsem, že nová flundra nejspíš nejsem, ačkoliv jsem si

nebyla docela jistá, co to slovo znamená. To ji ovšem ještě víc rozzuřilo, odstrčila mě, vletěla do ložnice a jako smyslů zbavená začala vyhazovat ze skříní Bendovy košile a obleky. Vzápětí vytáhla z kabelky nůžky a jala se rozházenou garderobu stříhat. V té chvíli se naštěstí probudila matka. Vyhrabala se z peřin a její obličej se zbytky rozmazaného make-upu, který si včera neumyla, a strašidelně zježené vlasy ve mně na okamžik vzbudily pochybnost, jestli na sobě nemá stále masku čerta. Hysterka přerušila masakrování šatníku, praštila s nůžkami o zem a s výkřikem „tak si to užijte, kurvy" vyletěla z bytu, přičemž ještě stihla nakopnout nic nechápající Carevnu a na chodbě rozbít zrcadlo. Při úklidu matka vyjádřila naději, že se snad nejednalo o nějaký národní zvyk.

Odpoledne jsme se byly projít po Praze. Viděly jsme orloj, Karlův most a Pražský hrad.

Byla jsem velmi roztěkaná. Bojím se zítřka — o dalších dnech nemluvě.

Matce se vrátil optimismus. V katedrále svatého Víta se dala do řeči s manželským párem z Bostonu. Pochopitelně jim řekla, že je hraběnka, a pozvala je na Kostku. Bohužel jim nedokázala vysvětlit, kde Kostka leží.

Vzhledem k jejímu velkorysému rozmachování se nad automapou Evropy to mohlo být kdekoliv mezi Prahou a Bukureští. Z útrpných pohledů a rozpačitých úsměvů Bostoňanů bylo patrné, že matku považují za blázna. Při loučení projevili přání se s matkou vyfotografovat. Raději nedomýšlím, jak budou tuhle fotografii komentovat v Bostonu před známými.

Otec s doktorem Bendou se vrátili po půlnoci v doprovodu houslisty, harmonikáře a ženy připomínající Nancy

Reaganovou, které sebrali v jedné z hospod, kde zapíjeli definitivní převod Kostky do našeho vlastnictví. Večírek stále pokračuje, přestože už jsou skoro dvě hodiny a do bytu už postupně zavolali zřejmě všichni nájemníci s prosbami o klid. Je mi jich líto, protože činžák patří Bendovi. S ohledem na náš brzký ranní odjezd a především na jednu starou paní s čerstvě voperovaným kardiostimulátorem, která volala už pětkrát, jsem se pokusila zábavu ukončit. Marně. Když jsem je byla žádat naposledy, zpívali.

I matka!!!

Nancy Reaganová pak řekla, že se chovám jak vrátná na kolejích.

Myslím, že to byla urážka.

Pokusím se usnout a budu doufat, že ta stará paní do rána neumře.

7. 12., KOSTKA

Hodiny na nedalekém kostele právě odbily jedenáct.

Kdesi slyším rachotit Josefa. Josef je náš kastelán. Nosí svazek klíčů velký jak hlávka květáku, takže při pohybu vytváří iluzi pochodující carské gardy. Josefův pradědeček zachránil v jakési bitvě život mému praprastrýci a ten ho z vděčnosti udělal kastelánem na Kostce, přestože byl jenom vyučený holič (Josefův předek, pochopitelně — můj předek byl hrabě). Od té doby jejich rod věrně slouží našemu rodu. Řekla bych, že Josefa ta věrná služba dost zmáhá. Vypadá unaveně a neustále se tváří, jako by ho něco bolelo. Kromě Josefa máme ještě uklízečku paní Tichou a zahradníka, který se jmenuje Krása, ale navzdory svému

jménu vypadá jako pan Spock ze seriálu Star Trek. Vlastně si nejsme jistí, jestli to opravdu není on.

Matku to zklamalo. Očekávala, že „služebnictva" bude o hodně víc. Zdá se, že se vlivem četby životopisů princezny Diany vzdálila realitě mnohem víc, než jsem se domnívala.

Josef dorachotil a je ticho jen občas přerušované praskáním parket a nábytku. Ačkoliv jsem strašně unavená, nemůžu spát. Jednak se můj žaludek ještě stále nevyrovnal s nejmastnějším jídlem, jaké jsem kdy jedla, jednak v mé ložnici umřelo vcelku dost lidí na to, aby mě to nechalo klidnou. Jeden z nich se snad dokonce oběsil na lustru. Bylo nutné mi tohle říkat? Taky mě dost znervózňuje vzpínající se vycpaný poník v rohu místnosti. Jmenuje se Jaroušek a byl mazlíčkem jakési mojí předchůdkyně, která se s ním nemohla po jeho smrti rozloučit. Vycpávač zřejmě popustil uzdu své fantazii, protože Jarouškovy proporce vylučují možnost, že by za svého života byl schopen pohybu, v němž je zvěčněn. Nožky má tenké, zato břicho vypadá, jako by spolkl nafouknutý raft. Před půlhodinou jsem mu musela hodit přes hlavu župan, protože jsem měla nutkavý pocit, že se na mě dívá. Stejně jako Jaroušek mě ovšem pozorují (a znervózňují) moji předkové vyobrazení na dětských portrétech. Kdybych chtěla přikrýt i je, nestačilo by mi oblečení. Portrétů je čtyřicet sedm. Mimochodem oblečení — věci jsem si naskládala do ohromné skříně a před chvilkou jsem si všimla, že z ní tu a tam vyleze nějaký brouk. Další brouci vylézají zpod prošlapaného koberce. Carevna se brouky lezoucí po pokoji snaží chytat, ale Jarouška obchází velkým obloukem.

Otec s matkou už spí. Není divu.

Včerejší večírek u Bendy v bytě skončil až ve tři ráno rvačkou Nancy Reaganové s harmonikářem. Nicméně ani tento nepovedený závěr nevzal matce rozvernou náladu a ještě v posteli si deset minut prozpěvovala jakési odrhovačky, které v jejím podání zněly hrůzostrašně — *Na panchrasí, na malym vršišků stoji pékny stromošatí*. Spala jsem neklidně.

Zaspali jsme. Probudila nás paní, která chodí Bendovi uklízet. Hned jsem se jí zeptala, jestli v domě někdo v noci neumřel. Nevěděla, ale vypadala, že jí ta otázka vrtá hlavou.

Kocovinou a nervozitou zcela ochromený otec se sám nebyl schopen ani obléknout. Musela jsem mu pomáhat. Matka strávila hodinu v koupelně a celou tu dobu si zpívala, což ještě zvětšilo moji úzkost.

Zpustošený šatník komentoval Benda pouze povzdechem, „že to musela být Helenka".

Vyjížděli jsme s dvouhodinovým zpožděním. Ještě předtím mi ta paní uklízečka řekla, že v domě nikdo neumřel. Trochu se mi ulevilo.

Na Kostku jsme přijeli ve 14 hodin 27 minut. Byla jsem rozechvělá. Při vystupování z auta na prvním nádvoří mi hned při prvním kroku ujely na sněhu nohy a při pádu jsem si narazila kostrč, která mě bolí ještě teď. Benda mě chtěl zvednout, ale spadl taky. Chvilku jsme se po sobě krkolomně váleli pozorováni zámeckým personálem, jenž nás očekával na nádvoří. Naštěstí už byli dost vymrzlí, takže se nikdo nesmál. Když se nám podařilo dostat na nohy, otec řekl, že jsem nemožná. Josef předal otci svazek obrovských klíčů a řekl, že nás vítá doma. Ačkoliv se přitom tvářil značně utrápeně, dojalo nás to. Vzápětí se matka začala na všechny vrhat a objímat je. Myslím, že je to dost vyděsilo.

Otec se pokusil o jakýsi projev, ale rozrušením nebyl s to dát dohromady srozumitelnou větu.

Pak jsme vyložili naše zavazadla, urny odnesli do zámecké kaple a Benda odjel. Slíbil, že zas brzy přijede.

Nálada se trochu uvolnila až v našem novém bytě po několika přípitcích jakýmsi destilátem, jenž vyrábí paní Tichá. Ze slušnosti jsem si srkla. I přes slzy v očích a pocit, že se mi vzňal jícen, jsem zaznamenala, že všem ostatním to chutná.

Otec vypil čtyři skleničky během dvaceti minut. Později jsem mu řekla, že jeho náklonnost k alkoholu je v posledních dnech znepokojující. Odbyl mě, ať ho s tím napomínáním neseru.

À propos náš nový byt — hraběcí apartmá je ve druhém patře a každá z pěti místností je velká jak tělocvična. Zařízení se prý od roku 1948 nezměnilo. Asi ne. Když se otec posadil do křesla, upadla mu noha (tomu křeslu pochopitelně).

Kromě oběšence a vycpaného poníka v mém pokoji má náš nový byt ještě několik dalších zvláštností. Jednak v něm není kuchyň. Matka svojí komickou češtinou řekla, že ji to nebaví (místo nevadí), což jí samozřejmě věřím, ale já jsem otázku našeho stravování pokládala za důležitou. Otec mě přede všemi vypeskoval, jak můžu v takové chvíli myslet na žrádlo. On, který neprojde kolem ledničky, aniž by se do ní nepodíval. Josef mě uklidnil tím, že jídlo nám bude připravovat paní Tichá v zámecké kuchyni v přízemí — což matku pochopitelně nadchlo. Josef pak vyslovil jakýsi shluk zvuků připomínajících anglickou větu: „Dont worry, she is very good cook." Matka na něj hned spustila anglicky, blahem bez sebe, že jí někdo bude rozumět. Velmi rychle se ovšem ukázalo, že Josefova znalost angličtiny se omezila

jen na několik slovíček a onu větu si nejspíš připravil dlouho dopředu s pomocí slovníku. Paní Tichá anglicky také nemluví. Jakým jazykem mluví pan Spock, nevím, protože za celou dobu nic neřekl.

Co nás ale zarazilo všechny tři, je umístění koupelny. Jeden z mých předků si vzal za manželku jakousi uherskou kněžnu, která v dětství spadla při vyhlídkové plavbě do Dunaje a vylovili ji až po dvou dnech, takže měla vcelku pochopitelnou hrůzu z vody. Milující předek nechal proto přemístit koupelnu do nejzazšího místa na Kostce, aby svoji ženu (a nepochybně i sebe) uchránil před hysterickými záchvaty, jež prý nastupovaly, i když zaslechla spláchnutí záchodu. Problémů ale bylo určitě víc, protože Maďarka pár měsíců po svatbě utekla s kočovným divadlem. Ani Josef ovšem neví, proč se během následujícího století nepodařilo přemístit koupelnu k hraběcím ložnicím alespoň na dohled.

Těžko předvídat, co z toho vzejde — já už na každý pád vím, že tři hodiny před spaním nebudu požívat žádné tekutiny. Představa noční vycházky studenými chodbami s plným močovým měchýřem je pro mě stejně přitažlivá jako použití nočníku, který mám pod postelí a jenž prý sloužil celým generacím (vypadá na to) — naposledy údajně mému dědečkovi v roce 1947, když mu bylo devatenáct. Tak v této tradici tedy rozhodně pokračovat nemíním! Nehledě na paní Tichou, jež prohlásila, že „chcánky nám vynášet nebude". Z výdobytků civilizace je v našem novém bytě pouze elektrický proud, ale ani za ten bych ruku do ohně nedala. Žárovky blikají a občas vydávají jakési chrchlavé zvuky.

Přestože jsme se únavou sotva drželi na nohou, matka prosadila prohlídku zámku.

Z Josefova výkladu bylo patrné, že jej ve svém životě pronesl nejmíň milionkrát. Jeho projev s naprosto nezúčastněnou intonací zcela vylučoval pocítit byť jen záblesk pýchy nad dílem předků. Otec později nazval Josefa Oblomovem. Oblomov byl prý jakýsi apatický Rus, který celé dny ležel v županu na gauči a pozoroval strop. Myslím, že si tu knihu budu muset přečíst.

Ať už je ovšem Josef jakýkoliv — pro nás je v této chvíli jediným pojítkem s rodovou tradicí, a tudíž nepostradatelný. A o Kostce a našem rodu ví nejspíš úplně všechno. Během prohlídky jsem se snažila zapamatovat si co nejvíc, ale nejpozději v páté místnosti se mi jména a letopočty začaly míchat a po hodině už jsem měla v hlavě učiněný guláš. Z té záplavy mi v této chvíli vystupuje jen Václav Antonín, jenž se při obléhání Vídně Turky proslavil jakýmsi výpadem do tureckého tábora, při němž zajal harém i s eunuchy, který si posléze rozdělil s císařem. Císař mu udělil Řád zlatého rouna, se kterým je namalovaný na megalomanském portrétu ve velkém sále, což matku přimělo k dotazu, proč mu na krku visí chcíplý beran. Otec se na matku zle osopil a důrazně jí přikázal, ať se už na nic neptá. Matka se urazila, ale bohužel jenom na pět minut. Druhou figurou uvíznuvší v mé paměti je komtesa Dora. Její vášeň pro lov a muže dostala podobu loveckého salonu, kde jsou její vycpané úlovky a trofeje oblečeny do mužských šatů a opatřeny jmenovkami jejích milenců. Pokud se mi dnes v noci nebude zdát o oběšenci, určitě mě bude pronásledovat nahastrošená zebra jménem Albert hrabě Hohenlohe nebo hlava vodního buvola s kloboukem, brýlemi a cedulkou kníže Schwarzenberg. A Carevnu, která nás během prohlídky doprovázela, bude určitě strašit skupina kocourů navlečených do vojenských uniforem. Dobrých deset mi-

nut seděla před vitrínou, od níž jsme ji nemohli odtrhnout, a v jejích očích byl neskonalý úžas.

Koho jsem si ovšem zapamatovat musela, jsou moje jmenovkyně.

Marii I. pohřbili (snad neúmyslně) zaživa a Marii II. roztrhal výbuch při nějakých pokusech. Ani jedna se nedožila dvaceti a teď prý obě na Kostce straší.

Před jejich portréty Josef projevil jakýsi náznak emocí, když vyjádřil údiv nad mým křestním jménem. Od smrti druhé Marie se v našem rodu traduje, že to jméno nosí smůlu, takže se už dvě stě let dívkám nedává. Dokonce i aristokratky, které se do našeho rodu přivdaly a jmenovaly se Marie, si pro jistotu nechaly říkat některým dalším z té šňůry křestních jmen, která tehdy při křtu obdržel každý šlechtic. Pověrčivá nejsem, ale tahle informace mě zarazila. Otec se asi taky lekl, protože se mi začal omlouvat, že to nevěděl, a navrhl, že mi budou říkat Eleanor. Pochopitelně jsem odmítla. Eleanor jsem při křtu dostala jako druhé jméno na přání dědečka. Eleanor se jmenuje babička. Korunu všemu nasadila matka, která neměla ani ponětí, o čem se bavíme, a řekla, že jsem těm dívenkám strašně podobná. Když jsem jí vysvětlila, že to jen stěží můžu pokládat za kompliment, zcela překvapivě ji to nadchlo, protože tajně doufala, že budeme mít vlastní strašidla. Úplně pominula možnost, že bych tím strašidlem mohla být do dvou let i já.

Josef sice tvrdí, že žádné strašidlo ještě na Kostce neviděl, ale s ohledem na jeho netečnost si myslím, že on by ho neviděl, ani kdyby ho kopalo do zadku.

Večeře na naši počest se podávala v zámecké jídelně při svíčkách a plápolajícím krbu, jenž ovšem nedokázal nijak ovlivnit teplotu v místnosti. Otcovo poděkování za vřelé

přijetí působilo tedy s přihlédnutím ke skutečnosti, že nám šla od úst pára a ruce mi téměř přimrzaly k příboru, poněkud nepatřičně.

Podávala se obrovská husa. Nic mastnějšího jsem v životě nejedla. Paní Tichá nás neustále pobízela, ať si přidáme. Otec si přidal třikrát, ale husy jako by vůbec neubylo.

Hodiny na nedalekém kostele odbíjejí půlnoc.

Chvilku počkám, jestli se neobjeví oběšenec nebo některá Marie, a zhasnu.

8. 12.

Oběšenec se neobjevil, Marie a kostýmovaná zvěř také ne, zato se mi dost nepochopitelně zdálo o ZZ Top.

Probudila jsem se zimou. Když jsem si chtěla obléct župan, který byl přes noc na poníkovi, zjistila jsem, že páchne. Do koupelny jsem šla v bundě.

Než jsem se vrátila, Carevna se skamarádila s Jarouškem a brousila si o něj drápy. Přestože byla venku ještě tma, vzala jsem ji do náruče a vynesla na nádvoří, aby vykonala svoji potřebu tam a ne v mém pokoji. Stihly jsme to taktak. Všude bylo nezvyklé ticho. Obešla jsem Kostku, která je ve skutečnosti mnohem menší, než vypadá na fotkách. Stála jsem u kašny, dívala se na zasněžený park a přemýšlela nad tím, co tady budu celý život dělat. Nic mě nenapadlo. Už jsem se chtěla vrátit nahoru, když jsem potkala paní Tichou, která vlekla ohromnou nádobu plnou zbytků od jídla. Paní Tichá má na hospodářském nádvoří farmu. Sotva jsme otevřely vrata rozběhlo se proti nám ohromné hejno hus a slepic.

Poprvé v životě jsem také viděla živé prase — dokonce dvě najednou. Pohled na žeroucí zvířata byl uklidňující — nejspíš i proto, že v naší finanční situaci nebudeme muset utrácet za potraviny.

Zámecká kuchyň mě okouzlila, protože je zatím jediným místem na Kostce, kde jsem se neklepala zimou. Ještě než jsem se usadila k sálajícím kamnům, musela jsem podstoupit prohlídku dvou velkých mrazicích boxů, kde je podle mého názoru stejné množství zvířat, jaké jsem viděla na hospodářském nádvoří. Poznala jsem i včerejší nedojedenou husu. Snídala jsem jenom čaj a chleba s máslem, protože kukuřičné lupínky nejen že v kuchyni nejsou, ale paní Tichá o nich nikdy ani neslyšela.

Paní Tichá mi půjčila ručně psanou kuchařku, podle které se na Kostce vařilo od devatenáctého století. Nejvíce se v ní objevují slova sádlo (vepřové, husí, kachní), máslo, vajíčka, smetana a různé variace slova smažit. Při čtení receptů jsem se nemohla zbavit utkvělé představy, že se mi ucpává aorta. Tento pocit bezděčně podpořila i paní Tichá, když prohlásila, že podle kuchařky vaří dodnes, a postavila na stůl mísu čerstvě usmažených koblih.

Vzápětí se objevili rodiče a hned po nich Josef s panem Spockem.

Matka několikrát zopakovala, že si nepamatuje, kdy se tak dobře vyspala. Přitom večer tvrdila, že určitě neusne, protože si ve svojí ložnici, přecpané obrazy a soškami svatých, připadá jak ve vatikánském obchodě se suvenýry. Otci se dobře nespalo. Bolel ho žlučník, a když usnul, zdálo se mu, že ho pronásleduje obrovská husa. Navzdory tomu snědl pět koblih.

Po oznámení pana Spocka (mluví česky, takže to pravý pan Spock nejspíš nebude), že mu dochází uhlí na topení

v zámeckém skleníku, se idylická snídaně proměnila v tryznu. Otec musel přiznat, že nemáme ani vindru. Po této truchlivé zprávě se rozhostilo úplné ticho a mně se zdálo, že přestaly tikat i hodiny na stěně. Josef se na otce podíval tak zděšeně, jako by se právě dověděl, že má rakovinu. Ukázalo se, že Josef žije v domnění, že s výjimkou bezdomovců v metru a harlemských černochů jsou všichni Američané zazobaní. Později mi paní Tichá řekla, že příchod bohatých Američanů si Josef spojoval s okamžitým uzavřením Kostky pro turisty, které nemůže vystát.

Přitom jsem si vzpomněla na Bendovu věštbu, že s Josefem to budeme mít těžké, protože myšlenkově ustrnul v devatenáctém století. Kromě turistů prý nesnáší ani přístroje, které dělají hluk. Asi na tom něco bude, protože když chtěl otec po snídani zatelefonovat Bendovi a poprosit ho o další půjčku, chvilku nám trvalo, než jsme v Josefově kanceláři našli telefon zavalený hromadou papírů, velkou jak iglú. Takových hromad je v kanceláři několik. Telefon stejně nefungoval, protože Josef nezaplatil ani po několikerém upomínání účet. Hájil se tím, že zapomněl. Otec musel jít telefonovat do telefonní budky ve vesnici, kolem které se rychle seběhli místní obyvatelé, aby viděli hraběte, takže o peníze musel škemrat šeptem.

Benda má pro naši rodinu zřejmě slabost, protože nám okamžitě zřídil účet, na nějž uložil tři sta tisíc českých korun, a slíbil, že nám vyjedná u banky úvěr.

Ale jak ho budeme splácet? Paní Tichá navrhuje prodat pár „šifonérů", ale o tom otec nechce ani slyšet. Prý musel dědečkovi slíbit (pochopitelně předtím, než umřel), že pokud dostane Kostku zpátky, neprodá z ní ani psí boudu.

Odpoledne jsem si četla deník hraběnky Kláry. Vůbec to vypadá, že všichni Kostkové si psali deníky. V knihovně

jsou jich desítky. Deník si psal dokonce i Agenor Kostka, který poté, co pod ním v jakési bitvě vybuchl kůň, ztratil schopnost dát dohromady logickou větu, takže jeho zápisky připomínají experimentální román. Deník hraběnky Kláry mě ovšem dost zklamal. O životě na zámku v něm není skoro ani slovo. Hraběnka se věnuje popisům skutečných či domnělých chorob, které ji sužovaly, sužují nebo by sužovat mohly.

O fascinaci vlastním tělem snad nejlépe vypovídá zápis z patnáctého dubna 1939, kde se Klára na osmi stránkách věnuje vyloženě nechutnému abscesu na palci pravé nohy a až úplně na konci je drobným písmem naškrábáno — *Kostku zabrali esesáci.*

9. 12.

Matka se pohádala s Josefem, pokud je ovšem možné, aby se pohádali dva lidé, kteří si nerozumí. Matka dospěla k názoru, že se ve své „vatikánské" ložnici necítí bezpečně. Dnes v noci ji totiž zavalil rozměrný obraz *Kristus v zahradě Getsemanské*, který visel nad postelí. Byla velmi rozrušená a šla si lehnout ke mně. Než znovu usnula, svěřila se mi, že na ni dřevěná socha svatého Františka z Assisi vyplázla jazyk. Josef si ovšem myslí, že to není dostatečný důvod k přestavbě interiéru, a pověřil pana Spocka, ať zřícený obraz pověsí na větší skobu. Během vodopádu matčiných námitek bloudil zrakem po pokoji a v nepravidelných intervalech opakoval „no move", čímž měl na mysli, že se s ničím nebude hýbat. Přidala jsem se na matčinu stranu, protože Jaroušek páchne víc a víc, nemluvě o tom, že v důsledku permanentního broušení Carevniných drápů

se z něj na několika místech sypou piliny. Carevna mu už také stihla vydloubnout pravé oko — naštěstí skleněné. Taky jsem řekla, že chci novou skříň, protože ta moje nepochybně slouží jako zimoviště hmyzu z celého panství. Dnes ráno jsem ve spodním prádle objevila obrovskou kobylku, stejnou jako v entomologické sbírce v kabinetu kuriozit. Vypadá to, že pořadatel sbírky nemusel běhat se síťkou po lukách, ale stačilo mu otevřít skříň. Josef řekl, že pan Spock skříň a Jarouška „něčím pošplíchá" a Carevně přinese na hraní z depozitáře jezevce. Náš spor měl vyřešit otec, který se šel po snídani projít do parku, protože snědl několik horkých makových buchet a udělalo se mu těžko. Otcovo váhání, na čí stranu se přiklonit, mě pobouřilo. Nechápu, jak o něm mohli svého času uvažovat jako o vedoucím katedry, když se bojí přestěhovat skříň ve vlastním bytě. Otec se bránil tím, že je nevhodné dělat jakékoliv změny, dokud nenasajeme genia loci. Řekla jsem mu, že genia loci jsem sice zřejmě ještě nenasála, ale puch Jarouška ano. Zatímco otec čichal k Jarouškovi a tvrdil, že to není tak strašné, objevil se pan Spock s velkou skobou, sprejem proti hmyzu a zaprášeným jezevcem, kterému chyběla pravá přední noha. Otcovo dilema vyřešila Carevna. Jezevce jenom očichala, aby se vzápětí vrhla na Jarouška tak náruživě, až mu vypadlo levé oko a přikutálelo se Josefovi k nohám.

Zbytek dne jsme strávili stěhováním. Mám podezření, že Josefova nechuť k jakýmkoliv změnám není výrazem úcty k tradici, jak si myslí otec, ale jeho lenosti. Při stěhování si vybíral ty nejlehčí kusy, a když jsme vynášeli z matčina pokoje oltář, odešel na záchod a vrátil se až za půl hodiny.

K obědu i večeři byla sekaná.